

Beatrix Horváthová

Liečiteľka

Príbeh, ktorý lieči srdce

Vydavateľstvo Elist
www.elist.sk

Beatrix Horváthová

LIEČITEĽKA

Príbeh, ktorý lieči srdce

Autor: © Beatrix Horváthová, 2022

Obálka: Piksabay, úprava M. Herichová

Korektúra: Lenka Mondočková

Vydavateľstvo: © Beatrix, 2022

E-kniha: Vydavateľstvo Elist, Liptovský Mikuláš

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodukováná, uchovávaná v rešeršných systémoch alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora, respektíve vydavateľa.

ISBN EPUB: 978-80-8197-420-5

ISBN MOBI: 978-80-8197-421-2

ISBN PDF: 978-80-8197-419-9

Kapitola 1

Zima 2002

Blikajúce svetlo na chodbe sa Nore nepríjemne zarezávalo do očí. Márne sa snažila vytlačiť z nich pár uvoľňujúcich slz. Strach o syna paralyzoval jej telo, viedol ju k nehybnosti. Priviezla ho úrazovka a teraz ho zachraňoval tím lekárov. Pohľadom skĺzla po širokých dverách k nápisu Úrazová chirurgia.

Mlčiace dvere nedávali odpovede, ako prežiť úrazy, pády do vlastných omylov. Už nebolo v Norinej moci zmeniť situáciu, vrátiť časový sled udalostí odohrávajúcich sa pred nehodou. Kedysi... kedysi možno mohla niečo zmeniť, ale teraz už bolo na všetko neskoro. Otto bol vždy rebel, ktorý skúšal hranice nemožného. Veľakrát ho varovala. Ich rozhovory boli plné hádok a nedorozumení. Čo mala ešte urobiť, čo mohla ako matka urobiť pre záchranu svojho syna? Letmý pohľad na hodinky ju vystrašil. Zastali. Áno, tak to cítila. Život zastal, srdce prestalo biť. Práve tu, v Rakúsku, po jedenástej hodine v noci.

Auto, v ktorom sa jej syn viezol s kamarátmi, zaparkovalo do stromu po niekoľkých otočkách na šmyklavej zľadovatej ceste. Prudký náraz ho vyhodil cez predné sklo. Bol jediný, kto prežil. Norou prebehla triaška. Priložila si ruku na srdce a sadla si na nehostinnú studenú stoličku. Má sa začať modliť? Pomôže to? Doteraz prijímala všetky tvrdé výzvy a jej život sa posúval vpred v priamej línii. Zrazu jej nič nedávalo zmysel. Prečo a kvôli komu sa snažila dosiahnuť v živote úspech, nájsť cestu z každého problému? Sebaspytovanie si nepýtalo dovolenie, drzo sa jej plietlo do života. A čo ak...? Hlavou jej preletela myšlienka, ktorá ju znovu postavila na nohy. Čo ak ho nezachránia? Čo ak zostane sama? Sama s Petrom, s človekom tak rozdielnym ná-

zorov, že sa už roky nenamáhala s ním o čomkoľvek radiť. Kde vlastne je? Kde je otec jej dieťaťa? Kdesi na služobke, ďaleko od nej. Opäť je v ťažkej situácii a opäť sama. Ilúzia jej šťastného života sa rokmi scvrkla do samoty vo dvojici. V úvahách stratila pojem o čase, až kým z diaľky nezačula rytmický zvuk približujúcich sa topánok. Tú chôdzu dôverne poznala. Otočila sa a ocitla sa tvárou v tvár Petrovi. V jeho očiach videla strach. Bol zrkadlom jej vlastných obáv, ktoré drvili jej vnútornú silu a zároveň burcovali hnev, odpor voči situácii, ktorú už nezvládala. Peter vystrel ruky. Túžil objat' svoju manželku, dodať jej silu, splynúť vo vzájomnom porozumení, no výraz jej tváre ho zarazil. Kde sa v nej zrazu vzala toľká zlosť? Nechápavo jej hľadel do očí, ale už o chvíľu v nich uvidel to, čo videla aj ona. Vlastnú zraniteľnosť a bezmocnosť.

„Prišiel som hneď, ako som sa to dozvedel,“ povedal ospravedlňujúco. „Už je po operácii?“

Rád by jej povedal, ako veľmi sa za nimi ponáhl'al, ako veľmi potrebuje byť s nimi, pretože ich má rád. Jeho pery však zapečatili Norin tvrdý pohľad. Odmietala akékoľvek vysvetlenie. Sadla si a prázdny pohľadom sa zahľadela pred seba.

„Tri hodiny zúfalstva a strachu. Čas sa vlečie a ja stále nič neviem.“

„Nora, aj ja mám strach...“ hlesol Peter, keď sa usadil vedľa nej.

„Je noc a nič sa tu nehýbe. Snáď iba duchovia. Hovorí sa, že v nemocniciach ich je plno. Možno jeden pribudol.“

Peter sa strhol. Pozrel na manželku, ktorej po tvári stekala slza. Kedy ju naposledy videl plakať? Nepamätal si. Silné ženy neplačú, ale dnes je to ona, kto ho potrebuje. A predsa nerozumel tomu, čo hovorila. Nechcel to počuť, nechcel si to pripustiť.

„Čo ak sa už nepreberie?“ zavzlykala.

„Prestaň! To sa nestane. Všetko bude zase dobre, viem to.“

„Jeho kamaráti...sú mŕtvi...Zostali zakliesnení v aute. Ako sa s tým vyrovná?“

Nora sa prestala brániť slzám. Vyplavovala emócie, prečistovala si vnútro od strachu a bolesti, zatiaľ čo Peter bol bezradný. Nepoznal odpovede, len súcitiť a spoluúčasť. Ale o tie jeho žena nestála. Kedy sa stalo, že sa jeden druhému na kilometre vzdialili? Automaticky siahol po vreckovke, aby ju Nore podal. Vychmatla mu ju z ruky a prudko vstala. Po chrbte sa jej elektrizujúco prehnali zimomriavky. Potrebovala byť sama. Hneď! Vysmrkala sa a vreckovku chcela vrátiť Petrovi. Nevnímal ju. Hlavu mal sklonenú k zemi, spadnuté plecia ho ťahali dolu, do priepasti smútku. Hľadela na neho plná opovrhnutia. Nemala silu zachraňovať aj jeho. Kde sa stratila jej láska? A bola vôbec nejaká?

„Ak to neprežije, rozvediem sa s tebou.“

Prudký zásah slov narovnal Petrovu chrbticu.

„Nehovor nič, teraz nie! Musíme stáť pri ňom, nič iné nie je dôležité. Ja vás mám rád, oboch vás mám veľmi rád.“

„Za pochodu si na nás pri svojej práci občas spomenieš. To je tvoja láska k nám obom.“

Nora prudko vydýchla. Zovrela ruku v päšť, až sa jej nechty bolestivo zaryli do kože. Ako prežiť pády do vlastných omylov? Aká veľká je sila človeka v ťažkých životných situáciách? Nora vedela, že jej má dosť pre seba a svojho syna. Peter nech si hľadá svoju záchranu sám. Odvrátila sa od muža, ktorý pre ňu už dávno nebol oporou, a začala sa od neho vzdávať. Ona hľadela dopredu, pred seba. Na sekundu sa zastavila pri smetnom koši, do ktorého hodila vreckovku, a so vzpriamenou hlavou pokračovala k východu. Preč od bolesti, preč od Petra.

Kapitola 2

Peter sa díval cez nemocničné okno na bezvládne telo svojho syna. Jeho oči boli červené od neustáleho šúchania a utierania si sĺz, ktoré mu neovládateľne stekali po lícach. Sotva spoznával Ottovu tvár pokrytú škrabancami a podliatinami. Pravá noha, vyvesená v sadre, vyzerala ako pokrivený výkričník plný varovania nad biednym ľudským osudom, ktorý nectí zákony vesmíru. Nad rebelmi, ktorí skúšajú hranice nemožného, mysliač si, že pokoria silu nekonečne väčšiu, než sú oni sami. Kvapka po kvapke prúdila do nehybného tela jeho syna bezfarebný elixír života.

Za Petrovým chrptom sa odrazu objavil Roman a jemne sa dotkol ruky svojho kamaráta a kolegu.

„Pred chvíľou som sa to dozvedel. Ako mu je?“

Petrove plecia bezmocne klesli a z hrdla sa mu vydral trhaný výdych. Nevládal pohnúť ústami, nerozumel situácii, v akej sa ocitol. Kývol hlavou k nemocničnému sklu.

„Stále sa neprebral?“ vyzvedal Roman.

„Zlomená noha, poškodené stavce chrbtice, natrhnutá slezi-na... Je to dlhý zoznam. Lekár hovoril, že bude mať veľké bolesti, ak sa preberie. To povedal... Ak sa vôbec preberie.“

„Prestaň! Na také niečo ani nepomysli! Zotaví sa, dostane sa z toho.“

„Tá neistota ma desí. S Norou sme na pokraji síl.“

„Videl som ju. Stála pri automate na kávu. Neodzdravila sa mi. Vyzerá, že je úplne mimo. Mal by si ísť za ňou, potrebuje ťa.“

„Potrebuje byť sama. Ani nevieš, aké je to všetko zložité. Každý z nás to prežívame inak.“

„Povedala ti to? Ženy nie vždy hovoria, čo si skutočne myslia.“

„To hovorí vdovec, ktorý žije sám už niekoľko rokov?“ Peter sa pokúsil skriviť pery do úsmevu.

„Mám dve dcéry a chorú matku, ktorej každú chvíľu zhánam novú opatrovatel'ku. Konečne som našiel takú, ktorá jej vyhovuje. Aj ty budeš nejakú potrebovať, keď Otta pustia z nemocnice.“

Peter znervóznel. Pre neho bola takáto budúcnosť až priveľmi vzdialená. Každá hodina sa vliekla v neistote. Mal strach. Čo by dal za to, keby mohol pretočiť čas a vrátiť ho opravený späť. Vlastný život?

„Nepredbiehajme, všetko je na hrane. Nevieam, čo bude o hodinu. V práci nám horia termíny a ja som si až doteraz myslel, že nič dôležitejšie ako práca neexistuje. Ako rýchlo som vytriezvel. Akoby dôvod môjho doterajšieho snaženia stratil zmysel. Dívam sa na neho a pýtam sa, čo sa to s ním stalo? S nami? Hľadám dôvod, príčinu. Namiesto odpovede ma zvierajú tupá bolesť a prázdno.“

Roman súcitne potľapkal Petra po pleci.

„Žije, to je podstatné. A dostane sa z toho. Hlavne nestrácaj nádej. Ani s prácou sa netráp, o všetko sa postarám.“

Roman bol rád, keď znovu sedel v aute. Aké bezútešné. Jediný syn jeho spoločníka a priateľa. Taká tragédia. Sám si prešiel veľkým trápením, keď pred rokmi prišiel o manželku. Narušilo mu to zdravie, mal problémy so spánkom. Zachránila ho až práca. A teraz sa bál o svoju matku. Vysoký vek a slabé srdce, to bola zlá kombinácia. Vystriedalo sa u nej niekoľko opatrovateliek, kým našiel takú, s ktorou bola spokojná. Bola zo Slovenska. V kútiku duše si musel priznať, že sa mu Paulína páčila aj ako žena. Keby tak bol mladší... Rýchlo pretrhol niť myšlienok, ktoré sa začali uberať nechceným smerom. Má toho pred sebou ešte veľa. Musí skombinovať program tak, aby všetko stihol.

Rozhodol sa zastaviť u matky a potom ísť do práce. Už pred dverami jej domu zacítil príjemnú vôňu, ktorá sa šírila z kuchyne spolu s romantickou hudbou z rádia.

Paula, otočená k nemu chrbtom, krájala zeleninu, a ticho si pospevovala. Na stole bola položená tácka s obloženým chlebíkom, ktorá mu pritiahla zrak a pripomenula jeho žalúdku, že dnes ráno zostal bez raňajok. Jemne zakašlal, aby na seba upozornil.

„Dobré ráno, Paulína. Vidím, že mama zase nič nezjedla.“

„Dobré ráno, pán Lehmann. Zjedla jeden chlebík. Málokedy zje viac. Priala si, aby som jej urobila zeleninovú polievku.“

„Idem sa s ňou porozprávať a potom sa ponáhl'am do práce. Musím zatiahnuť za kolegu. Jeho syn mal autonehodu. Prežil iba zázrakom.“

Paula vzhliadla k Romanovi. Cítila jeho smútok, videla, ako ho tá udalosť zasiahla.

„To mi je ľúto.“

„Stále tomu nemôžem uveriť... Zrejme sa tu teraz dlhšie neukážem. Budete si musieť poradiť sama.“

Paula prikývla. Nepotrebovala sa vypytovať. Bola rehabilitačnou sestrou a vážnych situácií v živote videla už veľa. Roman vedel, že by mal ísť, a predsa stál bez pohnutia. Díval sa na dievča, nevedel z nej odtrhnúť zrak. Vyzerala, akoby do tohto domu patrila, kým on sa cítil ako na návšteve. Urobil krok dopredu a zastal. Čo chcel vlastne urobiť? Dotknúť sa jej ruky, hľadať u nej spoluúčasť?

„Človek by si mal vážiť každú chvíľu na tomto svete,“ zahabkal. „Viem, že sa na vás môžem spoľahnúť. Ďakujem.“

Paula si svojho zamestnávateľa pozorne prezrela. Vedela, že je v situácii náročnej na psychiku a že sa snažil spracovať udalosti, ktoré sa prehneli jeho životom. Hľadela na neho a čakala, čo ešte povie, pretože práve to bola v tej chvíli jej úloha.

Roman spravil pár krokov k stolu a s miernym úsmevom sa spýtal: „Prepáčte, môžem zjesť ten chlebík na tácke?“

Na Paulinej tvári sa objavil súhlasný, uvoľňujúci úsmev. Atmosféra úzkosti pol'avila a obom bolo jasné, že život ide ďalej.

„Alebo idem radšej hore za matkou. Porozprávam sa s ňou. Je možné, že sa tu pár dní neukážem.“ Zarazil sa. To už predsa povedal. „Vezmem si ho potom, vyzerá veľmi dobre a ja som dnes neraňajkoval.“

Rýchlo sa vytratil. Paula počula jeho kroky stúpať hore po schodoch a na tvári jej stále pohrával úsmev. Vrátila sa k svojej práci a hodila do polievky pokrájanú zeleninu. Na stole pred ňou sa rozozvučal mobil. Eva? Sestra predsa vedela, že jej cez deň nemá volať.

„Ahoj, Evka, stalo sa niečo? Boli sme dohodnuté, že ti zavolám večer... Ty plačeš?“

Evin hlas znel zlomene: „Paulína, musela som ťa počuť, je mi tak mizerne. Náš vlčiak Brek... už ho niet. Otec ho ráno našiel v búde bez života. Vieš, že bol ako člen rodiny, zvykli sme si na neho, mali ho radi. Nespala som a vôbec neviem, ako to mám povedať dcére. Pricestuješ v piatok domov? Pomôžeš mi s tým?“

„Evka, je mi to ľúto. Kvôli vám všetkým. Vy ste tam s ním, vy to najviac prežívate. Neviem, ako ťa mám utešiť.“

Polievka na sporáku začala silno vriieť a prekypovať cez okraj. Paula voľnou rukou rýchlo stiahla plameň.

„Evka, zavolám ti večer. Teraz mám prácu.“

Jedna smutná správa za druhou. Paula musela zložiť. Nebol čas utešovať sestru a rozoberať situáciu, ktorá už nemala riešenie. Tento rozhovor by mohol skončiť ronéním sĺz, a to nechcela. Roman by to na nej zbadal a ona by sa nevyhla jeho zvedavým otázkam. Zamyslene pristúpila k oknu. Pohl'adom sa zastavila na sivých konároch, z ktorých vietor postrhával posledné zvyšky ozdôb. Sneh sa pred Pauliným zrakom menil na dážď

a vytváral v záhrade kaluže vody. Privrela oči a ponorila sa do vlastných spomienok. Bezútešný obraz za oknom nahradil rozkvitnutý sad plný kvetov a ovocných stromov, o ktoré sa jej otec vždy staral s takou láskou. Otváral sa pred ňou farebný obraz jej mladosti, dávnych čias, keď sedela pod stromom s košíkom plným čerešní. Dve stonky sa jej hompálali na ušiach a vlčiak Brek pokojne oddychoval vedľa nej. S rukami nad hlavou a zrakom otočeným k oblohe cítila silu energií presakujúcich do jej tela. S pôžitkom sa nadýchla. Vzdušný vír ju odlepil od zeme, aby splynula so silou okolitej prírody. Cítila vôňu ovocia a trávy, vôňu sadu, vnímala voľnosť vtákov nad hlavou.

Pes náhle vstal a rozbehol sa k prichádzajúcej Eve.

„Paulína, babka čaká na čerešne do koláča a ty sa tu hráš s Brekom,“ vyčítala jej.

Paulína sa nebránila smiechu. Všetky povinnosti boli pre ňu v tej chvíli také vzdialené. Jej svet bol iný. Vždy bol iný.

„Zo stromu chutia lepšie ako v koláči.“

„To si celá ty, vždy máš na všetko svojskú odpoveď.“

Paula vedela, že sa Eva hnevala len naoko. Aj keď bola jej sestra takmer o desať rokov staršia, boli si veľmi blízke a rozumeli si. Eva pohladila psa, ktorý jej vzápätí vd'ačne oblízal ruku. Kopla do lopty ležiacej v tráve a tá sa odkotúľala do diaľky. Brek sa za ňou šťastne rozbehol. Nádherný čas mladosti, čas hier.

Buchnutie dverí a beh Romanových nôh po schodoch vytrhli Paulu zo spomienok. Obraz z minulosti sa stratil a Paulin zrak znovu prijal bezútešnú realitu sivých konárov, zmietajúcich sa v studenom vetre. Napriek zime, ktorá začala panovať za oknom, v jej živote vládla jar. Dravo ju vyzývala, aby hľadala nové príležitosti, siahla po nich a vzala si z veľkého koláča života svoj podiel šťastia.

Kapitola 3

Romanova matka ležala na posteli podopretá vankúšmi. Na nose mala okuliare a čítala jeden z listov, ktoré boli vzorne položené na sebe, v kôpke na nočnom stolíku. Keď vošla Paulína s jedlom na podnose, stará pani len odmietavo pokrútila hlavou.

„Paulínka, ešte nie som hladná.“

„To je vaša obľúbená polievka.“

„Neskôr. Teraz ju niekam polož a naprav mi vankúše. Nejak sa mi šmýkajú.“

Paula viac neprotestovala. Vedela, že vytrhla starkú nielen z čítania, ale aj zo sveta jej mladosti. Z dôb, v ktorých ako mladé dievča znovu prežívala romantický príbeh lásky s nostalgickým nádychom stratených čias. Položila tácku na stolík pri okne, kde bola ďalšia, oveľa väčšia kopa listov s červenou mašľou navrchu. Vedľa stolíka stála starožitná komoda, na ktorej boli fotografie jej syna Romana a vnúchat. Paula sa na okamih zadívala na obrázok svojho zamestnávateľa. Ako mlado tam vyzerá, pomyslela si. Čas tak neúprosne letí...

„V poslednom čase sa neviem vyhriať,“ ponosovala sa stará pani. „Nemám rada zimu, moje kĺby na ňu reagujú bolesťou. A stále je tma. Je to také bezútešné.“

Paula podišla k starkej a napravila jej vankúše.

„Pomasírujem vám plecia. Zahreje vás to a uvoľní svalstvo.“

Starká neprotestovala. Odložila okuliare a poddala sa šikovným rukám svojej opatrovatel'ky.

„Tvoje dlane ma upokojujú a po tvojich masážach sa cítim lepšie. Máš vzácny dar, Paulínka. Tvoje ruky liečia.“

Paula sa usmiala. Už dávno vedela o liečivej sile Reiki energie. Energie, ktorá prehrievala telo a pôsobila utišujúco na chvejúci sa organizmus. Svoje vedomosti rehabilitačnej sestry si doplnila

o alternatívne spôsoby liečby a často ju vo svojej praxi využívala. Nenásilne, pre tých, ktorí o takúto pomoc požiadali.

Paula kývla smerom k listom ležiacich na stole.

„Už ste tie listy čítali veľa krát. Musíte ich poznať naspamäť.“

„Skoro máš pravdu, ale vždy, keď ich čítam, vnímam ich inak. Sú to iba sny? Prečo nie, kým žijeme, chceme snívať. Nie je to tak, Paulínka?“

„Asi áno. Tak veľa listov... Musel vás veľmi milovať. Koľko ich je?“

„Deväťdesiat šesť. Každý deň ich mám pred sebou a pripomínajú mi, ako rýchlo beží čas. Môj život sa uzatvára a už v ňom nemôžem nič zmeniť, ani napraviť. A napriek tomu ľutujem skôr to, čo zostalo otvorené.“

„Prečo ste sa nevzali? Prepáčte, je to veľmi osobná otázka...“ zasekla sa Paula.

„Mala som sedemnášť rokov, on deväťdesiat a žili sme ďaleko od seba. V tom čase nebol internet, a tak nám pre naše sny zostávali iba listy. Krátke chvíle šťastia naplnené láskou a vyznaniami, končiace lúčením, keď som ho odprevádzala na vlak. Môže vôbec taká láska vydržať? Ako vidíš, nie. Zostali po nej iba listy. Tieto posledné sú najkrajšie. Schovávala som si ich po celé roky manželstva.“

„Schovávala? Váš manžel o nich nevedel?“

„Nebol dôvod. Všetko sa stalo skôr, než som ho spoznala. Moja prvá láska zostala nenaplnená, ale ja som na ňu nezabudla. Všetci máme svoje malé tajomstvá, ale ich bremená musíme niesť sami a nehádzať ich na plecia svojich partnerov.“

Paulína sa zamyslela a jej dlane zastali na pleciach starej pani. Starká sa na Paulu milo usmiala a dotkla sa jej ruky.

„Ďakujem, Paulínka, bolo to príjemné. Cítim sa lepšie. Zamyslela si sa, trápi ťa niečo?“

„Nemal by byť človek k svojmu partnerovi vždy úprimný?“

„Vekom rozlíšiš, čo sa týka iba teba a tvojho svedomia. Ak chceš mať zdravý vzťah, nezaťahuj do neho svoju minulosť. Milovala som svojho manžela a hoci som už dvanásť rokov vdova, stále na neho s láskou myslím. Ale na prvú lásku sa nezabúda. Je to prvý vstup do lúboštného života.“

„Nie každá prvá láska je romantická, tá moja taká nebola.“

„Potom si ešte skutočne neľúbila. Až to príde, budeš to cítiť. Naplní ťa to ohromnou silou.“

„Možno nie je každému dopriate, aby to spoznal.“

„To neviem. Môžem hovoriť iba za seba, ako som to prežívala ja. Vy mladí rozmýšľate o svojej budúcnosti, zatiaľ čo my starí žijeme často v minulosti. Zostávajú nám spomienky. Tie najkrajšie z nich sú našimi svetlými chvíľkami k prebudeniu sa do nového dňa. Ale toho svetla je už stále menej.“

Paula bola dojatá. Ak k tejto starej dáme doteraz cítila iba súcitiť, náhle pochopila, že na to nebol dôvod. Jej život bol naplnený láskou tak výnimočnou, že si ju dokázala preniesť do vysokého veku a obohatiť ňou aj dni svojej staroby. Vytvorila si svet s vlastnými hodnotami, bez sebaľútosti a mučivého pocitu z nezaplneného života. Dokázala zostať mladou svojím srdcom a dušou.

Stará pani pohladila Paulinu ruku a ona jej ju s porozumením stisla.

„Chod' už, dievčatko, rozvírila si vo mne spomienky. Chcem s nimi zostať sama,“ odprevadila starká tichým hlasom Paulu k dverám.

Prešlo pár dní v stereotypných povinnostiach, ale aj zaujímavých rozhovoroch, ktoré Paula viedla so starou dámou. Po týchto rozhovoroch bývala často zamyslená. Už dávno vedela, že udalosti v živote na seba nadväzujú a nie sú náhodné. Premýšľala nad tým, čo všetko už prežila, keď bola zamestnaná v nemocnici ako rehabilitačná sestra. Koľko utrpenia a bolesti už videla vo svo-

jom mladom živote. Premýšľala nad vážnosťou svojho rozhodnutia, ktoré ju zavialo sem, do Rakúska, do Romanovej rodiny. Šúpala jabĺčko, delila ho na mesiačiky a ukladala na tanierik. Pridala pár keksíkov, ktoré si starká zvykla namáčať do čaju, a lieky. Zaliala čaj a s táckou sa vybrala hore, do izby Romanovej matky.

Stará pani si zvykla poobede pospať a teraz bol čas olovran-tu. Keďže v izbe už vládlo šero, Paula zažala lampu a tíško sa starkej prihovorila.

„Ešte spíte? Musíte si zobrat' lieky.“

Stará pani nezareagovala. Na tvári mala pokojný výraz a na prikrývke ležal list, ktorý čítala. Paula zaváhala. Má ju ešte chvíľu nechať spať? Podišla k oknu a zatiahla závesy. Snád' ju ten šramot zobudí. Opäť sa naklonila k starej pani a jemne sa dotkla jej ruky. Bola chladná. Paula sa zľakla. V pomykove o krok ustúpila a dych sa jej strachom zrýchlil. Upokojila sa, sadla si na posteľ a skontrolovala pulz.

Teraz už s istotou vedela, že je koniec. Vystrašene vstala a zadívala sa na pokojnú tvár starej ženy. Vyzerala, akoby spala. Musí zavolať sanitku, musí zavolať Romanovi. Paula sa rozbehla k dverám, prudko ich otvorila a vyletela z miestnosti. Dvere sa za ňou zabuchli. List, ktorý dovtedy ležal na prikrývke, sa od prievanu zvlnil a pomalým, vírivým oblúkom dopadol na zem, pod posteľ, kde sa stratil.

Kapitola 4

Pauline oči boli zarosené slzami. Cez zahmlený pohľad tápala vo veľkej šatníkovej skrini a vyberala z nej posledné kúsky oblečenia, ktoré ukladala do cestovného kufra položeného na posteli. Siahla po vreckovke a pretrela si oči. Prvýkrát pocítila, ako bolí smrť blízkeho človeka. Nepokojne sa prešla po miestnosti a zastala pri okne. Čo bude ďalej? Pýtala sa sama seba. Stratená v cudzom svete hľadela na pustú záhradu bez života, bez radosti.

Zvonka sa ozvalo jemné zaklopanie a vzápätí vo dverách váhavo zastal Roman. Obaja na seba pozreli, akoby hľadeli až na dno svojich ubolených duší.

„Lavína...“ vydýchol Roman a rozvíril tiesnivú energiu clivoty po celej miestnosti. „Keď príde lavína, nemilosrdne strháva všetko so sebou. Udalosti sa hrnú rýchlosťou, ktorú nie sme schopní pochopiť. O mesiac by mala sedemdesiatdeväť rokov. Je to na ľudský vek málo alebo veľa?“

Paula uvoľnila prúd slz. Sadla si vedľa kufra, z ktorého vybrala ďalšiu papierovú vreckovku.

Roman pokračoval: „Odišla v spánku, to je krásna smrť. Jej duša je už voľná, bez trápenia a starostí.“

„Bola úžasná. Mala svoj svet. Obklopila sa spomienkami a vedela s nimi krásne žiť.“

Roman si prisadol k Paule.

„Tí, ktorých milujeme, sú našou súčasťou. Keď nás opustia, vezmú si niečo aj z nás. Ja som si tým prešiel po smrti manželky. Je ťažké to popísať. Máte pocit, že všetko skončilo, ale nie je to tak. Život vás vtáhuje do víru ďalších a ďalších udalostí a nenechá vás vydýchnuť. Valí sa na vás vlna povinností a mieša

sa s vašim vnútorným zmätkom, vytvoreným smútkom a spomienkami.“

„Nečakala som to. Mala som byť pripravená, ved' mi to naznačila.“

Roman bol ticho. Podišiel k oknu a zahľadel sa kamsi d'aleko, vysoko, možno až k raju ľudských duší, niekde tam, kam už ľudské oko nemá schopnosť dovidieť. Uvedomoval si, že každý prežíva smútok svojím spôsobom. Vedel aj to, že chvíľu potrvá, kým človeku definitívne dôjde, že milovaná osoba je navždy preč a ani ľútosť či žiaľ milujúcich pozostalých na tom už nič nezmení.

„Nič si nevyčítajte. So smrťou sa človek ťažko vyrovná a cestu bolesti si musí prejsť každý sám. Hľadáte porozumenie, skláňate sa nad plece človeka, od ktorého čakáte, že vás pochopí a poskytne vám útechu, ale žiadate priveľa, pretože on nezažil to, čo vy, a preto je vašim pocitom vzdialený. Samota do vás prenikne a nikdy viac sa jej nezbavíte.“

„Je mi to tak ľúto...“

Roman sa otočil k Paule. Povedal, čo mal, bol čas odísť, nechať mladú ženu, aby si vlastné skúsenosti pozbierala sama. Vždy sa mu páčila. Priťahovala ho, ale nabitý životnými skúsenosťami už nezachádzal za hranice nereálnych snov. Paula o jeho citoch nič nevedela, a tak to aj zostane. So smutným úsmevom sa na ňu ešte raz pozrel a pomaly vykročil k dverám. Následná myšlienka ho zastavila.

„Ľudia sa pýtajú, aký zmysel má život, ale ja sa pýtam, aké je jeho poslanstvo? Je vôbec nejaké?“

Paula vstala. Dojatá, s očami plnými slz, podišla k Romanovi.

„Môžem vás objasť? Na rozlúčku. Nikdy som vás skutočne nepoznala.“

„Ja vás áno. Cez matku. A prial by som si byť mladší.“

Paula Romana vrúcne objala. Netušila, že do jeho duše zasiala ešte väčšiu vzdialenosť a smútok. Roman rýchlo odstúpil. Kývol na kufor.

„Vidím, že sa už balíte. Obaja vieme, že je koniec. Chcete sa vrátiť domov?“

„Nerozmýšľala som, čo bude ďalej. Potrebujem si oddýchnuť, prijať novú situáciu.“

„Mám pre vás ponuku. Môj spoločník hľadá opatrovatel'ku pre syna, ktorý je po autonehode. Už som vám to spomínal. Prepustili ho do domáceho liečenia. Má nejaké zlomeniny a poškodenú chrbticu. Momentálne sa pohybuje na vozíku. Určite by privítali pomoc v podobe obetavej rehabilitačnej sestry.“

„Nie som si istá, je to veľmi rýchla ponuka, na ktorú nie som pripravená.“

„Najlepšie ponuky sú tie nečakané. Dohodnem vám stretnutie s jeho matkou. Je zo Slovenska, určite si budete rozumieť.“

„Ďakujem. Neviem, čo povedať, iba toľko, že som mala šťastie na úžasných ľuďoch, keď som sa u vás zamestnala.“

Roman si z vrečka saka vytiahol zlatú retiazku so srdiečkom. Zdvihol Paulinu ruku a vložil do nej šperk.

„Takéto šperky sa kedysi nosili. Moja matka mi prikázala, aby som vám ho dal. Máte si do srdiečka vložiť fotografiu toho, koho raz budete milovať.“

Paulína bola dojatá. Priložila si srdiečko k srdcu. Roman sa rýchlo otočil a vyšiel z miestnosti.

Kapitola 5

Paulin skromný odev na Noru neurobil veľký dojem. Dievča sa cítilo neisto. Registrovalo Norin ironický pohľad, ktorý sklúzol po jej postave skôr, než si sadla do kresla oproti elegantne oblečenej majiteľke niekoľkých butikov. Priestranná kancelária bola plná šiat a látok ležiacich na dlhom pracovnom stole. Nad ním boli na stene namalované veľké hodiny, alebo skôr niečo, čo hodiny pripomínalo. Väčšie a menšie čierne paličky znázorňovali hodiny a minúty, okolo ktorých sa pohybovali vyrezávané drevené ručičky ukazujúce reálny čas. Efektne, pomyslela si Paula. Čo asi mali majiteľke pripomenúť? Ako čas rýchlo beží? Ako využiť každú minútu, ktorá sa v živote už nikdy nezopakuje? Alebo jej neustále pripomínať, že čas sú peniaze? Norina asistentka položila pred Paulu čaj a pred Noru kávu. Ticho za sebou zavrela dvere.

„Možno ste prekvapená, že s vami hovorím po slovensky,“ začala debatu Nora. „Som vaša krajanka. Aj môj syn ovláda túto reč. Čiastočne, netrápi sa skloňovaním. Čas sú peniaze, takže navrhujem, prejdime hneď k veci.“

Telepatia myšlienok, usmiala sa vlastným úvahám Paula, keď dostala odpoveď na svoju hádanku s hodinami.

„Pán Lehmann ma informoval, že vám vysvetlil našu zložitú situáciu. Ja to ešte pre istotu zhrniem. Otto, môj syn, má za sebou traumatický zážitok. Prežil autohaváriu. V aute sa viezli štyria. Jeho priateľka a kamarát so svojou priateľkou. On jediný nebol pripútaný. Vyletel cez predné sklo. Bol dolámaný, dobitý, ale prežil.“

Paulou prešli zimomriavky. Obraz nepríjemného zážitku popisovaného Norou sa jej autenticky vynáral pred očami.